

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 4 CUARTOS PER TOT ESPANYA
y 20 centaus paper en l' isla de Cuba

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj,
núm. 20, botiga, BARCELONA

PREU DE SUSCRICIÓN: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals
Cuba y Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals

TRIBUT.

Al conmemorar lo XIV aniversari de la proclamació de la República espanyola, no podem menos de dirigir un carinyós recort à la gran República francesa, que havent nascut avants que la nostra, gosa de robusta vida, per honra y glòria de aquella nació valenta y generosa.

A tal idea obeheix la publicació en aquesta primera plana de una figura escultòrica que 's troba en un dels monuments erigits pèl poble francés, al objecte de perpetuar aquells dies tristes y de prova en que la República havia de combatre, desde que naixia, la terrible invasió extrangera provocada pèls crims y torpesas del imperi.

Avuy en que tal volta se sent novament amenassada per l' enveja del estranger, que no pot comprendre l' existència de un poble governantse à si mateix y prosperant, avuy creiem mes oportuna que may la reproducció del present grabat, qu' entranya un gran recort y una gran esperança.

Lo recort de antichs y passats infortunis, y l' esperança fundada de que l' patriotisme de la República francesa, serà sempre prou robust y viril per triunfar de sos majors enemicxs.

Al impuls de aquest desitj enviem los republicans espanyols aquest tribut afectuós à nostres estimats germans de l' altra banda del Pirinéu.

L' ONZE DE FEBRER.

LA REPÚBLICA Y 'LS SEUS ENEMICHIS.

O es aquest l' any primer en que LA CAMPANA DE GRACIA solemnisà l' present aniversari.

L' onze de febrer es per nosaltres una fetxa memorable. En tal dia del any 1873, abdicava l' rey D. Amadeo de Saboya, y las Corts soberanas de la Nació proclamaven la República.

En vā, desde l' mes de setembre de 1868, venian oposants dificultats y obstacles al establiment de aquesta forma de govern, qu' era després de tot l' única solució natural y lògica de aquella revolució per tots conceptes gloria; en vā s' havia sostingut una interinitat de més de dos anys, seguida de l' entronament de una dinastia que per ser extrangera no podí clavar fondas arrels en la nació espanyola; vā sobrevenir la República, à despit de tot, naixent empero rodejada de grans perills acumulats per aquells que no havent pogut impedir lo seu adveniment, van tenir la trista complacència de deixarli per única atmòsfera vital, l' ambient envenenat per la guerra civil y per totes las malas passions desencadenadas, que havian de acabar ab sa existència.

Anys endarrera, publicà LA CAMPANA DE GRACIA l' acta de naixement de la República, reproduint ab fidelitat los incidents més culminants de la memorable sessió de l' Assamblea nacional en que fou proclamada. Naixement més honorat ningú pot disputarli. Fou filla no de la violència, sinó del dret y de la convicció dels representants del país y vingué à satisfacer la necessitat de un govern regular y legitim que aquest sentia, desde l' moment que quedava vacant lo trono revolucionari, no certament per l' hostilitat dels republicans,

LA DEFENSA DE PARÍS.—Monument erigit en Courbevoie (Aforas de París).

sinó per la falta de cordura é inteligencia dels mateixos que havían contribuit a alsar lo y 's veyan impotents per sostenirlo.

En un' altra ocasió, enumerarem dia per dia las milas de govern adoptadas pels republicans en los onze mesos escassos que tingue de vida la República, deixant plenament patentat que no sigue tant estéril, com moltí volen suposar, la curta situació republicana, ab tot y veure combatuda ferosment per sos enemics acerrius e implacables.

L' historia farà justicia a la bona intenció y al noble patriotisme dels republicans espanyols que feren cara á tres insurreccions formidables y a la conspiració permanent dels partits monárquichs empenyats en aixecar l' esclat de sus passions miserables per damunt de la patria, la legalitat y la justicia.

Los homes que per ser espanyols devian agruparse al entorn de l' única bandera legal en aquells dies de prova y se'n allunyavan y la combatian; los que atiavan la guerra civil carlista y la insurrecció cantonal; los eterns conspiradors contra la causa del poble; los que haventnos deixat un exèrcit sense disciplina, taxaven de inconseqüents y besavan als bons patriotas que establian lo servei militar obligatori pera combatre als enemics de la nació; los que no tenian altra mira qu' ensorlar la República, sense reparar en los medis; los que van aplaudir ab entusiasme l' crim del tres de janer apresuranté a recullir los fruits de aquella iniquitat, no haurán d' esperar siquiera que l' historia 's pronuncihi y 's confonga ab lo seu fallo.

Van apoderarse de l' herència de la República; van repartir la seva túnica, com los sayons de Cristo. Posseint lo poder, ja 's creyan posseirho tot, y com si ab lo pecat que cometren arrastressen la més amarga de les expiacions, no hi ha més que contemplarlos, débils, impotents, incapassos de alentar ni la sombra de una idea generosa, porque tota conciencia honrada s' aixequi acusadora, imprecantlos durament en nom de la patria abatuda, anémica, avergonyida y desesperada.

LA SITUACIÓ ACTUAL.

Si la situació republicana necessitava una vindicació eloquent, la trobaria, sens dupte, en l' estat actual de la nació, entregada al govern dels partits dinàstichs.

Pocas vegades Espanya havia baixat tan avall. S' han extingit, es cert, aquelles passions volcàniques que un temps produïan formidables estrépits: les guerres civils pertanyen a l' història, y no es de creure que l' partit carlista, l' únic apte per atiarlas, las torni á encendre, per ara al menos. Si algú intenta un pronunciament, li succeix lo que al desventurat Villacampa 'l 19 de setembre, s' alsa per caure, victima de l' asfixia.

Baix aquest punt de vista sembla que haguém guanyat alguna cosa, y en realitat no es així.

Un home de temperament ardorós, pert lo caràcter y fins lo moviment, al caure postrat sobre l' llit, víctima de terrible malaltia. Aquesta es l' imatge de l' Espanya actual. Sas passions no estan més que aletargadas per l' enfermetat que ha anat apoderantse del seu organisme. Postrada, indiferent á la vida, va invadintla l' flet de l' agonia. No se subleva per falta de forsas, se decandeix y mor'. No té ja ni alé per queixar-se.

Los encarregats de assistirla, no cuidan sinó de prolongar la seva enfermetat. Així la volen, així la necessitan per dominarla. Mentre tant administren a la seva manera la fortuna de la pobra malalta y governan y regeixen lo seu patrimoni. Alguns fins se li beuen lo caldo.

S' ha perdut la noció de la moral y de la justicia. Los carlistas menjan del pressupuesto: haventn'hi que passejan descaradament galons é insignias que no van poder guanyar los militars leals qu' en compliment de sos devers y ab exposició de la vida 'ls perseguien.

A la fiera carlista la tenen ligada ab llonganissas. Algú sabrà lo que li costa l' apparent tranquilitat que 'ns té promesa 'l rey de les húngares.

Y tot va del mateix modo. La base de tots los poders públichs que estriba en las eleccions, està podrida y corrompuda.

L' august ministeri del ciutadà elector, s'ha convertit en una falsa ignoble, de tal manera que tothom s' allunya de las urnas com de la peste.

Y en tant los que han pres la política com un ofici, obran á la mida del seu gust, fabrican diputats y senadors ab los quals constitueixen majorías y tiran al dret sense escrúpuls. Lo sistema parlamentari s' ha trasformat en un joch de comparses. Qui mana nombra als diputats y aquests ajudan y sostenen al qui mana, fassa lo que fassa. D' aixó n' resulta un circol vicios, sense principi ni si com tots los circuls, y altament repugnant com tots los vics.

Los cambis politichs se reduheixen á simples cambis de persones, sense tenirse en compte en res ni per res, las aspiracions ni las necessitats de la nació. Los governs cauen y pujan, com per art de màgica, en periodos més o menos llargs. Canovistas y sagastins ja ni siguera 's combaten, limitantse á guardarse mu-

tuament las poltronas ministerials y 'ls asientos de la taula del pressupuesto.

¿Y com podrían combatres, si ni 'ls uns ni 'ls altres sustentan ja principis fixos, ni propòsits concrets? Si desde la oposició adelantan una promesa, al arribar al poder la tiran per la finestra com una càrrega inútil y enutjosa.

Ab aquest exemple abundan las apostassias. Hi ha home polítich que vá y vé més vegadas de un partit al altre, que una llansadora de taler en actiu traball.

L' administració está perduda. No s' pot concebir desordre major que l' que reyna en las oficinas y dependencias del Estat.

L' exèrcit destinat a mantenir l' ordre, inspira temors y desperta sospitas entre 'ls mateixos que l' sostenen. No es aquell exèrcit indisciplinat que van deixarnos los monárquichs de D. Amadeo: no es l' exèrcit que cridava: *igue baile!* Avuy dia no diu una paraula; pero hi ha també alguna cosa que balla y es la por que tenen ficada al cos tots los partits monárquichs.

L' Hisenda per portas. Cada any s' augmentan las contribucions, aixamplantse al mateix temps l' abisme del deficit.

Ningú sab ni 's dona compte de abont aniré a parar: tothom prevé la ruina, la bancarrota, la vergonya.

* *

Y mentres los que manan inspiran odi, los pobres governants donan llàstima.

Dirigu la vista a totes las províncies d' Espanya, y sentireu que totes ploran: pregunteu als productors, als agricultors, als artesans sense distinció de ofici, als industrials de totes classes y 'us respondrán á coro que may haviam anat tan malament com ara.

Al menos en aquells temps perturbats y revolts lo diner corria, los traballs marxavan, se feya negoci, 's produbia y 's gastava: avuy sembla talment que dels diners fins se'n haja perdut la mena.

Ab las teorías libre-cambistas, may tant en boga com ara, Espanya s' ha convertit en mercat obert á totas las nacions d' Europa: los fruits de la terra no s' adineran; las manufacturas de l' industria s' acumulan en los magatzems y en molts capitols se veuen bandades d' obrers famelichs implorant feyna..... La feyna 's demana ja com una caritat per amor de Déu! Quina perspectiva pels pobres! La fam ó l' emigració: las torturas de la miseria ó l' dolor de tenir que abandonar aquesta terra ingrata y desgraciada!

Y l' govern cobrant sempre. Los recaudadors de contribucions sense cansarse... Hi ha contribucions de mil menas, de mil formes, de mil sistemes... En altres païssos los homes son ciutadans; aquí son màquines de contribuir. Hi ha qui no podent ja treure l' such que li demanan, abandona sus fincas, deixant que l' Estat se las hi venga á pública subasta. Y se las vén sense pietat ni misericordia. La qüestió es expreme fins arrancar l' última gota de such: d' aixó se'n diu gobarnar.

En lloc de donar vida pèndrela; en lloc de donar forsa, arrebatala; en lloc de proporcionar facilitats á la producció y 'l trafec, tallarlos las alas...

Dividir la nació en la casta privilegiada dels que cobran y en la casta malehida dels que pagan ..

Tals son los fruits que està recullint la nació espanyola als 13 anys de haver cayut á mà ayrrada la República; tal es l' estat de la patria, posada en mans dels curanderos monárquichs, que havian de salvarla y redimirla.

LO REMEY.

Aquest ha de ser radical.

Com lo perill principal no està en la malaltia, sinó en los enfermers, la primera necessitat que s' imposa, consisteix en despedirlos. Com que no serveixen, que se'n vayan.

Després ha de adoptarse un cambi de sistema.

Que l' malalt abandoni l' llit y que camini. Que respiri aire pur, que fassa exercici, y cobrarà deit y adquirirà forsas.

Fora potiagás, prescindeixis de miraments. ¡Al carrer!

Després del encongiment, l' esclat.

Ab l' esclat, la República.

PER QUÉ NO TORNA?

No crech que puga honranse més dignament l' aniversari de la proclamació de la República, que depositant en las seves aras precisament allò que 's deu á lo que més s' estima: *la veritat*.

Hem de ser franchs.

La República no torna per culpa dels mateixos republicans.

Los monárquichs han fet tot lo necessari per prepararla y 's republicans fem tot lo possible perque no vinga.

Per això l' país està tant abatut. Res fá decaure tant l' esperit com la perduta de totes las esperances.

¡Ah, si alentessem avuy aquell entusiasme dels primers dies de la Revolució de Setembre! Era molt irre-

flexiu; pero era poderosissim. Y si avuy lo sentissem ab la mateixa forsa y sabessem agermanarlo ab l' experiència adquirida á copia d' amarguras, tardaríam en recobrar la República, sols lo temps que volguessem.

Sols considerant que avuy som molts més dels que eram en aquella fetxa; sols tenint en compte que l' exemple de Fransa es un gran auxiliar en demostració práctica y palpable de que no sols es possible sinó molt ventajós lo govern del poble pels pobles mateixs, encare que tinga una nació antiquissimas tradicions monárquicas, se veurà clarament que la República espanyola podria neixre ab una forsa incontrastable.

Pero vol la fatalitat que la deixem perdre.

Qui 'n té la culpa?

No són distincions; la tenen tots los republicans, totes las fraccions, tots los grups y grupets que 's combaten, y qu' encare que tinguessen la mira de no desfossar-se, ab sus distintas tendencias neutralisarian sos respectius esforços.

Se necessaria un ample esperit de transacció per agrupar tantas forsas separadas: hauríam de ser menys metafisichs y més pràctichs, menys meticulosos y més patriotas.

De tant primorosament com volém plantejarla, resulta que no la plantejem mai.

Los homes més emblematicos posats al davant de cada fracció 'm fan l' efecte d' arquitectos que passan la vida trassant projectes sobre l' paper, sense cuidar-se ni de l' acumulació de material, ni de utilzar las forsas de la gran massa de traballadors, disposats a alsar l' edifici.

Tothom exagera los medis.

A l' any 73, varem pecar de massa imprevisors: avuy pequéu per l' extrém oposat, avuy pequéu de massa cauts.

No hem sapigut detenirnos en lo terme mitjà, tant necessari en tota empresa humana.

No hem sapigut trobar una fórmula que 'ns uneixi, que armonisi totes las tendencias sense confusions pels dia de demà; una fórmula salvadora que interessa y tranquilisi á totes las classes socials, entregantnos la confiança y l' apoyo del país.

Avuy aquest no sab per quin cantó girar-se: se li presentan programes contradictoris, y per no marejarse, tanca 'ls ulls y no vol atendre a cap. Y l' país té rahó.

Desde l' pactisme sinalagmàtic bilateral de Pi y Margall á la benevolència de Castellar, que forman los dos extrems del camp republicà, hi ha cinquanta tendencias que bullen y s' atropellan, se combaten y desfossen.

Alguns sustentan pontificats incompatibles ab la verdadera democracia, allunyat de la vida activa als que guardan com un tresor inapreciable l' amor á la patria dels principis en armonia ab los procediments.

Altres defensan tal entortolligament de ideas, que més que homes pràctichs semblan metafisichs y teòlecs.

Altres per fer gala de conseqüència, persisteixen en sus antigues quimeras, sense treure'n ni una coma, emulant ab aixó á la rocas de las montanyas que veuen passar los sigles sense comoures ni modificarse.

Hi ha fracció que 's disagrega ruidosament, per no saber decidir quin procediment es més apropiat per dur la República, si l' de la violència ó l' de la legalitat.

¡Cóm es possible que l' país s' interessi per una tal algarabia?

* *

No hem agafat avuy la ploma per concretar cárrechs contra ningú. Tenim la seguretat de que lo que està passant es fill de l' obcecació y de la fatalitat, sense que hi tingan res que veure aquells móvils rastrers que soLEN dominar entre 'ls partits monárquichs y que no troben satisfacció completa sinó gosant de las deïcias del pressupuesto.

Poden sufrir errors los homes més emblematicos de las distintas fraccions republicanas; pero tots ells poden també ensenyar las mans, que las duhen ben netas.

L' únic propòsit que 'ns guia es recomenarlos que per un moment separin la vista de las petites fraccions que cada hu s' elabora, sense profit ni gloria, per fixarlos en la causa general que a tots interessa.

La causa general es la de la República que s' impone; la causa general es la del país que agonisa; la causa general es la de la honra política, que a tots nos liiga, com a individuos de una mateixa família.

Unitat de idea y unitat de acció això es lo que falta. Res de coalicions mal formadas, que 's desfan l' enemistat mateix de haverse concertat; res de unions fictícies, res de intel·ligencies equivocadas: unitat y sols unitat: concert d' esforços encaminats a un fi únic, y l' país respondrà.

De llavors endavant podrém solemnizar l' aniversari de la primera República ab carinyo; y ab orgull l' aniversari de la segona.

P. K.

SOBRE LA REPÚBLICA

Lo que deuen pensar certes personatges.

A m' agrada, perque en rigor es l' expressió de la democracia; pero la realitat de la vida té tantes exigències, que per ara m' aparto de la república... y me 'n vaig à Lourizan. —Montero Ríos.

Es veritat que vareig servirla un quant temps; es veritat que v'ascendirmé; es veritat que jo vaig pagarla ab una puntada de peu... però (què volen fer-hi) Lo ga-rofer de Sagunto tenia tan bona sombra!... —Martinez Campos.

«Veyeu? Jo soch á propòsit per ser republicà, perque per rampells y extravagancies ningú 'm guanya. Lo mateix serveixo á moros que á cristians; tan bò soch per manar un exèrcit com per dirigir una cuyna. —Salamanca.

¡Psè! No està mal aixó de la república... però (què sò) No sè qué m' hi trobo...! Per altra part, la monarquia democràtica... En si, no sè qué dirm' hi... ¡Ah! ¡si 'l tio fos viu!... —Lopez Dominguez.

«La república? Bah! Es lo mès prosàlic que s' ha vist al món. Establia y suprimiu *ipso facto* la distinció, la elegància, lo chic, la crème, la hige life... ¡A m' que m' agrada tan lo aristocrata, lo delicat! Cuidado, que jo he sigut republicà y puch esta ne bén enterat... ¡Cá, cá! Si 's pogués arreglar una república á l' inglesa... encara, encara... —Moret.

Jo crech que la república vè á ser un hermòs sofisma, que fuig del realisme de nostra societat... ¡Mireu la monarquia com vetlla aquestas terras, allá dalt de les serrars del aspre Monserrat! —Balaguer.

«República? No 'm refuso de serne: no 's pot dir d' aquesta aigua no beure, ni d' aquest pressupuesto no menjaré. Ab lo temps encara confio ser... bisbe. —Romero Robledo.

La república significa el predominio de los *descamisados* sobre la gente conforme. Con todo, si yo me hicieze republicano, ya sería otra cosa. —Cánovas.

Es inútil que se 'm pregunti res sobre aquest punt, ni sobre cap altre. ¡Si jo soch republicà! ¡Psè! ¡Si jo soch monàrquich, pues? ¡Psè! ¡Cóm puch dirho si jo mateix no ho sè! Lo mès sabi, lo mès práctich, lo mès hábil es mantenir-se... en primer lloch del pressupuesto, y despès... á honesta distància... —Martos.

«República! Horror! ¡Es á dir que encara hi ha aqui qui s' atreveix á parlarne! —Lo conde de Cheste.

¡Està clar que nosaltres som republicans! Sinó que en aquest país s' ha de jugar ab una mica de trassa y fe 'l pagés. —Becerra.

«Qué opino respecte á la república?... —Sagasta.

«República!... Fumém, fumém. —Lo bisbe de Barcelona.

FANTÁSTICH.

LO CASAMENT D' EN BULLANGA.

ECTOR del ànima: Tú que no tens pa al ull, tú que sabs llegí entre líneas y yeus creixe l' herba, fixat ab aquesta innocentissima historia, y despès, en conclusió me dirás si tinch raho.

En Bullangal Per forsá l' heu de coneixe. Era, en uns millors temps, lo tipo mès popular y simpàtic de la terra.

Bon caràcter, amable, servicial, amich de tothom, una mica ilustradot y ab ribets de reformista, respirava satisfacció per tots quatre costats—á pesar de no tenir-ne mès que dos—y 's prometia ser felis per *in secula seculorum*.

Jo 'm guardare prou de ficarme á profeta; pero casi assegurarria que 'n Bullanga hauria sigut tan felis com se pensava, si no hagués comès una tonteria: si no s' hagués casat.

Es á dir, si no s' hagués casat mès aviat de lo que li pertocava. Ecco li quá.

Tots los actes y negocis de la vida volen la s' a oportunitat. Ningú ha de suicidarse, sinó quan està ben aburrit; ningú s' ha de posar capa fins que fa fre;

ningú ha de fallar 'ls cabells, sinó quan son massa llargs...

Y ningú ha de casarse, sinó quan està en aptitud per ferho.

¡M' explico prou clà?

En Bullanga que, en honor de la veritat, sabia moltes cosas, à la quènta aquesta no la sabia.

Va posar-se davant del mirall—un mirall magnífich, mès ample que 'n Fontrodona—y mirantse de cap a peus, es fama que va exclamar:

—¡Y tall! ¡Vés si un jove d' aquestas condicions y circunstancies no pot casar-se! ¡Qui 's casaria, donchs?

Com que la pendent del error es mès rellycosa que 'l empedrat de fusta de la Rambla quan plou, en Bullanga va comensà á rodolar, y rodolant, rodolant, no va parar fins á missa.

En tal Amadeu li va arreglar en una esgarrapada y gratuitament los documents necessaris, y aquí 'm teniu al simpàtic Bullanga casat legalment, sense sapiguer com ni perqué, é ignorant encara lo que vol dir matrimoni.

No dich lo nom de la nuvia perque no importa res. Pública va ser la ceremonia, y encara estan plens de vida... y de disgustos molts dels que van presenciarla.

Als deu días ja hi havia batussàs á casa en Bullanga. Sembla que vaig molt depressa á dirho; pero mès depressa va anar ell á moure xibarri.

¡Es qu' era tal vegada un mal mari?

Res d' això: era un tros de pa. S' entèn, un tros de pa bo; perque també hi ha pa dolent.

La causa dels disgustos no era res mès que una conseqüència de la sèva precipitació, del seu desconeixement de la tècnica marital.

La dona feya lo que li donava la gana: y de vegades li donava la gana de fer unes coses...

D' aquí á aquí semblava que 'n Bullanga s' ho havia de menjar tot; d' aquí á aquí 's tornava mès manso que un Cuartero quan en Sagasta l' espolsa, y ab aquest tira y afliixa, tot lo de la casa marxava ab es pantosa irregularitat.

Ja no passava cap empenyo en amagar lo seu disgust. Quan armava bronquina, no reparava abont se trobava, y creixent, creixent l' escàndol, lo matrimoni va acabar per armarne per tot arréu.

Hasta pels cantons.

Succeheix, per fi, lo qu' era natural. En Bullanga va tenir un fill.

¡Un fill! ¡Aquí te quiero ver... Bullanga.

¡Cóm podia cuidar de la criatura, si no sabia en rigor com l' havia tinguda, ni de quina manera s' havia de vestir, ni qué li podia fer menjar?

La Assamblea... vull dir, la criatura va creixer rápidament, gràcies á la bondat de la temperatura, y al cap d' un mes ja tenia llengua á son pare y á sa mare y á tots los que se li posavan al davant.

¡Quin noy més travessió!

May estava content: tan aviat volia naps com cols, com la federal. No volia anar á estudi, ni á missa, ni a passeig, ni á dormir...

¡Anéu á sapiguerho hont volia anar!

De diabluras y atrocitàs, demanéu. L' un dia s' empassava un botó, que á duras penas podian treureu. L' altre 's tallava ab lo corta-plomas, l' endemà tornava á casa á altr'hora: en una paraua: lo desordre erigit en sistema.

¡Pobre Bullangal! Llavoras va comensar á compensar la llegeresa que havia comès casantse tan depressa. ¡Que se 'n veia d' aburrit, bilateralitat y sinagmatical!

Pero ja no era hora de tornar enrera.

Ni sabia ni podia ferho: la criatura l' apretava.

—Som al ball—va dirse en Bullanga—y hem de ballar.

¡Y quinas polcas!

A lo millor los balladors rodavan per terra, cubrintse de pols y de bombas. Y 'ls miron aplaudian, repercutint los aplausos de Cartagena fins á Valencia, de Llinars fins á Barcelona... per tot allí hont hi havia conservadors.

La saragata augmentava cada dia y sobre tot cada nit. Lo noy se tornava mès y mès revoltós: trencava 'ls trastos, 'ls plats, 'l respecte y la unitat de la patria, y encara per fi de festa volia tenir raho.

Marejat, sense sapiguer hont girar-se de feyna, en Bullanga estava un vespre sermonejant al noy y donant-li consells saludables, quan puja al pis lo porter de la casa, y sense dir Déu vos guar, ab tota la barra imaginable, te me 'ls treu de l' habitació á caixas des-templadas...

Després, després... ¡Corramos un velo!

¡Oh, vosaltres mortals privilegiats y extraordinaris, que dirigiu nacions, capitaneju pobles y fundeu repúblicas! ¡No olvidieu aquest exemple, y si teniu ganas de fer las cosas ben fetas,

recordéus eternament

del casament de 'n Bullanga!

FANTÁSTICH.

UN DE TANTS.

—¿Qu' era aixó de la República?

Expliquim'ho un xich, papá.

—Un gran pas que va dona

fa alguns anys l' opinió pública.

Hi havia un rey... bastant bo;

tan, que l' home un demà

va dir: Jo me 'n vaig d' aquí...

—¡Ja m' agrada tot això!

—Las Corts, sense armar tabola

ni malgastá un sol moment,

van establir inconvenient

la República espanyola.

Lo cop va ser de debò:

lo poble ja ni sabia

qué fer, de tanta alegria...

—¡També 'm xoca tot això!

—Molts dels llops grossos, á fi

de manduar, com avants,

van dirse republicans

y van predicar-ho així.

N' hi havia un que s' jo...

que fins dava fanatisme

ab tan republicanism...

—¡Cóm m' agrada tot això!

—Era 'l tal un estornell

dels mès vius que corran ara;

no duya pèl á la cara

ni molt menys al clatell.

Feyà tan bè la funció,

que 'ns vam arribá á empassà

tots, qu' era republicà...

—¡Oy! ¡qu' es bonich tot això!

—Pues mira, noy, aquell home

tan republicà, avuy dia

serveix á la monarquia.

xupantse una bona moma.

Es bén vist, sab d'arse tó,

y viu, y s' ompla bè l pap...

(En Martos trayent lo cap.)

—¡Que ho diu per mí .. tot això!

C. GUMÀ.

LA MONJA DE MONTBRIÓ.

ONTBRIÓ es un poble rural de la província de Tarragona, partit judicial de Reus.

A Montbrió, com á casi tots los pobles, hi ha un convent de monjas, y en lo convent de Montbrió, com en casi tots los convents, n'

hi ha de guapases, de passadoras y de liejias.

La més guapa de totes era sens dupte Sor Josepa.

Guapa y artista... Figúrinse, fins tocava l' orga.

Baix sos primorosos dits cedrian las teclas, escampant per la iglesia, dols de armonia arrobadora. Hi havia èmpentes per sentir-la. Totas las ànimes s' elevaran al cel... totes, menos una; l' ànima de un jove molt bén plantat, que no podent elevarse més allà de l' orga, suspirava:

—¡Ay! Sor Josepa, si pogués manxar!

II

Y vinga fer l' òs per l' iglesia.

Fins que un dia Sor Josepa va adonar-se'n, contemplant-lo d' esquitllentas, á través de las espesses gelosias.

Aquell dia, diu que fins va fer una espifiada.

¡Es tant delicat tocar l' orga, quan se té 'l pensament ocupat en una música que no s' expressa ab notes, sinó ab suspirs del cor!

Sor Josepa estava enamorada.

Aquell jove guapo que desitjava manxar, manxava realment.

A lo menos, á Sor Josepa li anava 'l cor com una manxa.

III

L' amor es pare de totes las estratagemas.

Un dia 'l jove va presentar-se al convent carregat d' eyns de fuster.

Ab lo ribot, la serra, la garlopa y fins ab la paella de l' aguacayt (que tant enganxa), á Sor Josepa, va figuràrsell l' imatge en carn y ossos de Sant Joseph quan era jove.

—¡Qué guapo qu' es! pensava. Per un home aixis jo 'm perderia.

Y 'l galàvanava fent la feyna que li havien encomenat, ab tal dale, que semblava que treballava á prou fet.

Las monjas totes lo trobaven extremadament simpatich, molt traballador y sobre tot molt atent y amable.

—¡Vosté es molt hábil li deya la mare superiora.

—Tal vegada més de lo que á vosté li sembla. Fins ara no 'm coneix sino com á fuster: me vejés com a prestidigitador...

—¡Ay! ¡Sab fer jochs de mans?

PANORAMA EUROPEO. (Dibuix de Apeles Mestres).

Lo senyor Ruiz Zorrilla
continua corrent molt,
en cambi 'ls correus segueixen
com sempre, corrent molt poc,
en Romero va fent l' home,
eu Campos sempre ab lloron,
los carcasas van barallantse,
la terra sufreix temblors,

don Paco remena pedras,
don Calsas-curtas arrós,
lo senyor Moret fa inglesos,
en Bismarck enreda 'l mòs,
don Práxedes va aguantarise,
lo Mónstruo vol fer la pò,
en Mané escriu desatinos,
en Pavia mou serell,

los mestres sempre dejunan,
la gent pervertida nò,
las criaturetes petitas
passan perills à trompons,
la miseria arrasa 'ls pobles,
la pòlvora ho ompla tot,
lo pais se mor' de gana
Y... s' ha acabat la funciè.

LOS REPUBLICANS Y LA REPÚBLICA. (Dibuix de M. Moliné).

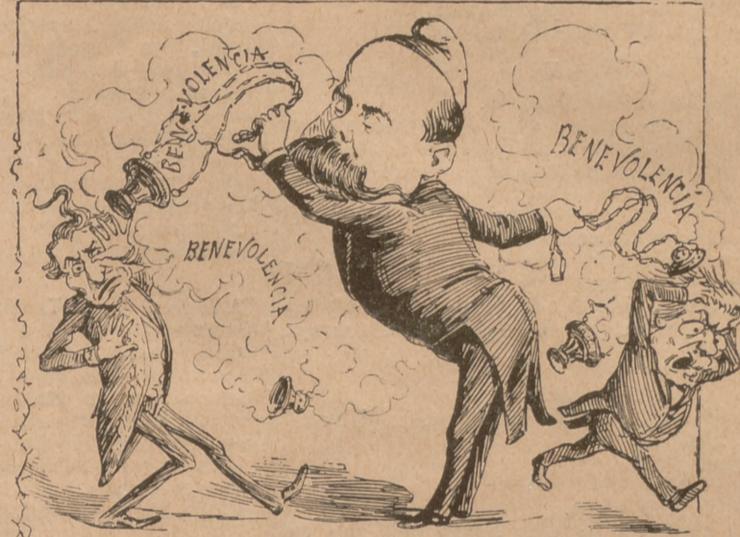
¡Pacte... y á casa!

Tant si plou com si trona, no baixém de la figuera.

A só de tabals no s' agafan llebras.

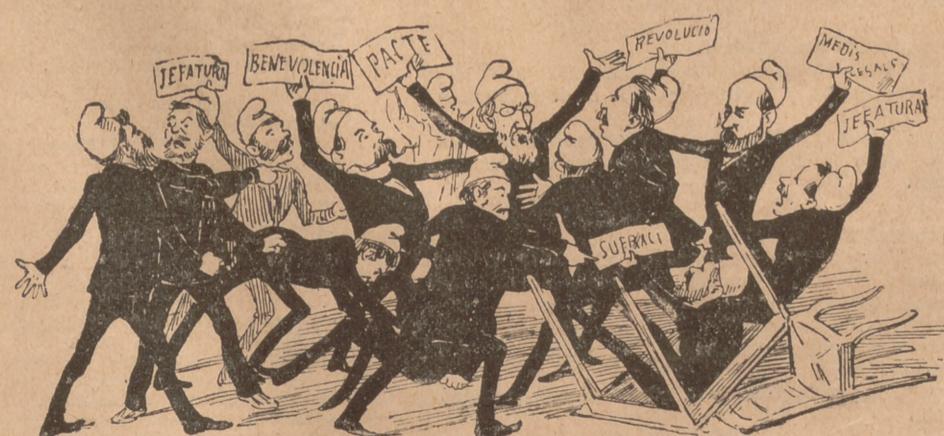

Mitj per la lley, mitj per la
forsa; total, res.

Visquém y vejém.

Los sueltos, perdentse pels núvols.

—Senyors ¿se pot entrar?
—Esperis, senyora, esperis, qu' encara no 'ns hém posat d' acort.

—Senyora, mal m' està 'l dirho; pero soch un dels millors deixebles de 'n Canonje.

—Ah, vamós, si es deixeble de un senyor Canonje, ja li haurá inculcat bonas doctrinas.

—Magnificas: tot lo dia estich ab los sans á sobre. Mirise's.

Y trayentse un joch de cartas y extenentlas en forma de vano, li diu:

—Pénsise'n una.

—Ja està.

—L' as de basto.

—Ay, ay! quom ho ha sapigut?

—Las monjas sempre pensan ab l' as de basto.

Sor Josepa, tornantse roja com un vitxo, va moure 'l cap afirmativament.

IV

—Vinga sovint, va dirli la mare superiora, encantada del fadri fuster. Ja sab que las pobres religiosas no tenim gayres distraccions... Y ja cal que se 'n pensi de ben extrany. Ah escolti, alló de treurem duros dels forats del nás, si no ha de dàrmels, no ho fassí més.

Ab tot aixó 'l fadri fuster va ferse l' amo del convent.

Y sobre tot va ferse l' amo de Sor Josepa.

La pobra organista no menjava ni dormia, pensant ab ell.

—Sor Josepa, què li passa? li preguntava sovint la mare superiora: la veig molt cap-ficada.

—No ho cregui pas, si estich molt contenta... Tot lo dia penso ab Sant Joseph, lo meu gloriós patró...

—Está molt bè, procura imitarlo.

Y Sor Josepa s'retirava murmurant:

—Ditxos serà 'l dia que serà fuster!

V

Nos trobem al cafè de Montbriò.

Alguns tranquilis, ab un diari de Barcelona entre mans, discuteixen sobre la desaparició de una señora que verifica cada nit, un dels germans Pinaud, en lo teatro del Circ.

—Ep, tú dels jochs de mans quin dia ho farás, això d'escamotejá una nena?

L' interpelat que no es altre que 'l fuster del convent, s' alsà y exclama:

—Una nena!... ¡Psè! Y qué vol di una nena? Sabéu jo de que soch capast? D' escamotejá una monja.

—Posta, que no.

—Posta, que si.

—Bè, vaja, será algun drach.

—Cóm s' enten un drach? La més maca del convent: Sor Josepa.

—L' organista?

—La mateixa.

—Ja 'ns ho farás veure.

—Demà mateix. A las onze sigüeu pels vols del convent y 'us en convenceréu.

VI

La campana del rellotje toca las onze.

Montbriò, en pés, homes, donas y criatures rodejan lo convent, esperant que 's realisi 'l anunciat espectacle.

Lo rum rum de la multitut penetra fins á dintre de l' edifici. La pobre mare superiora, esberada y creyent que s' ha armat una revolució, convoca á la comunitat. Sembla una lloca que al davant de un perill imminent, tracti de reunir als pobres pollets indefensos al abrich de las sèvas alas.

Las monjas acuden al toch de la campana. Hi son totes: totes menos una.

Totas menos Sor Josepa.

—Sor Josepa! crida la alligida superiora.

—Sor Josepa! exclama tota la comunitat.

—Sor Joseepaal!... vocifera la multitut.

La multitut y la comunitat se posan en contacte.

Y ni al convent, ni á fora del convent se troba rasatre de Sor Josepa.

A lo millor, se presenta un comparet ab l' eyna al coll, y enterat de lo que passa, exclama:

—A qui busquéu? A l' organista? Desde 'l trós li vista sortir del poble. S' ha dirigit á una tartana que á la quènta l' esperava; dintre de la tartana hi havia 'l fusteret y un altre home, y han tocat pirandó al só dels cascabells.

—Què fà molt?

—Cosa de una hora. Uy... y ab lo trot que duyan quí sab ahont paran!

VII

Mare superiora, calmis. Aixó ha sigut un joch de mans del fusteret... Tot lo poble ho diu.

—Joch de mans?... Joch de... Senyor Déu meu contenue.

—Pero dona, no s' afligeixi.

—No, si no es aixó lo que 'm tè furiosa.

—Y donchs?

—Lo que 'm crema es que 'ns quedém sense organista. Ves si aquell plagá en lloc d' emportarse'n á Sor Josepa, no podia emportársene'n á mi!

P. DEL O.

■ Primo de Rivera, en defensa de 'n Martinez Campos, exclama en plè Senat:

«Sápigam lo país y l' exèrcit la mèva opiniò: l' oficial, cabò ó soldat dehufer us de l' arma que ha posat la patria en las sèvas mans, dirigintla sense pietat contra 'ls traidors que tractin de sedubilos.»

■ Resposta de 'n Salamanca:

«Donchs jo dich que tan de bó que ho haguessen fet desde fa molts anys!» *

■ Antecedents:

Lo general del llorón, tothom ho sab, va anar á Sagunto.

Y 'l general Primo de Rivera, quan lo general del llorón va pronunciarse, ocupava la capitania general de Madrid y no va tirarli ni un cop de pedra.

Pochs días despresa menjavan junts en bona companyia.

Y ara Srs. oficiais, cabos y soldats, diguintlo vostés mateixos qu' es més eficàs en aquest mon, las parau-las ó 'ls exemples?

■ Ha sigut detingut á la frontera don Emilio Nogués, director de la Discusión, condemnat á 20 anys de presiri, per la publicació de un article.

[Vint anys de presiri!]

■ L' article del Sr. Nogués devia ocasionar alguna catàstrofe. Qui sab! Potser vá ser la causa dels terremotos de Andalucía!

Just es, donchs, que no 'l deixin escapar.

Que s' escapin los assassinos, los lladres, los timadors y 'ls estafas... no hi vol dir res.

[Pero un periodista?]

[Horror!]

■ A la província de Tarragona hi ha un arcalde que mereix un ascens.

Obligat per la llei á exposar públicament las llistas electorals, las tè colocadas sobre una taula; pero á fi de que ningú puga examinarlas, tè tres ó quatre amichs que ab l' excusa de véurelas, las tenen embargadas, de manera que quan un las deixa, l' altre las pren.

Malaguanyat arcalde per un poble tant petit.

Perque l' home té talent y mereix anar á la capital. Encare que fos hospedantlo en lo presiri.

Fá temps que 'ls alemanys miran de buscar las pesigollas als francesos.

La prempsa sobre tot s' ha encarregat d' exasperarlos.

L' altre dia 'l Post, periódich de 'n Bismarck, tenia la barra de dir que la guerra era inminent mentres figures lo general Boulanger com à ministre de la guerra.

Los francesos en pes, fins los adversaris del general, van oferirli 'l seu apoyo decidit.

Pobres alemanys! A la primera prova que intentan, ja 'ls hi surt lo tret per la culata!

■ Ab lo mateix dret qu' 'ells taxtan com un perill l' existencia del general Boulanger, ministre, si 'ls francesos fossen amichs de ficarse ahont no 'ls demanaran, podrían taxtar també com un perill de guerra, l' existència de 'n Bismarck com à canceller del imperi.

Y tal vegada lindrian mès rahó 'ls francesos que 'ls alemanys.

Pero en aquest punt es millor que cadascú s' estiga á casa séva.

Y qui no vulga pols, que no vaji á l' era.

■ Un periódich nou y valent.

Se titula La Broma, va ilustrat ab cromos y 'l dirigeix lo coneugut y reputat escriptor D. Eloy Perillán Buxó.

Toquila, que nosaltres som sempre partidaris de la broma, quan la Broma es republicana com ho es aquesta.

■ Libres nous:

Bengalas: colecció de noveletas, quèntos y articles deguts á la ploma del mateix Sr. Perillán y Buxó. Jo 'ls asseguro que aquest es un llibre que quan se comença á llegir, no 's deixa tant facilment. Està plè de interès y ademès escrit en un estil facil, correcte y agradable.

A ca 'n Lopez lo trobarán: no costa mès que una pesseta.

■ Saben aquella cansò de la Gilda de la Gran-via, que avuy canta tothom?

■ Donchs lo jove dibuixant Sr. Miró ha tingut la oportuna idea de ilustrarla y ho ha fet ab garbo y salero. La cansò forma un petit album molt elegant, y 's ven á dos ralets en la llibreria de Lopez.

Los socialistas alemanys celebraven una reunió electoral.

Y les tropas van disoldre la bayonetassos.

—Ave Bismarck morituri te salutant!

Pero, molt ojo: que las idees regadas ab sanch son las que fructifican mès facilment.

■ Los gobern passa molts disgustos.

No presenta cap llei en las Corts, sense que algú s' alsà á combatrella, y no desde 'ls bancs de l' oposició, sinó desde 'ls bancs de la mateixa majoria.

Després de tot, jo trobo que li està molt bè.

Lo govern té compromisos ab lo país: s' ha obligat á presentar reformas liberals y s' entreté ab projectes que res tenen que veure ab las obligacions contretas.

Es informal y han de ser informals los seus partidaris.

Ja ho diu lo ditxo: Tal farás, tal trobarás.

CARTAS DE FORA.—L' arcalde de Valls, lo dia de la Candelera després de haver concedit permís á una música per sortir al carrer á tocar, segons costum de aquella ciutat, va donar ordre de que 's retirés, al sentir que tocava l' himne de Riego. A quin temps hem arribat Sr. Sagasta, que ja fins l' himne de Riego es considerat com una heregia!

■ Nos escriuen de Balaguer: «Lo nostre rector es una verdadera joya. Comença per ser director de las Hícas de Maria, y té tan's celos que sembla un enamorat de debò: no pot sufrir que cap jove diga res á n' aquellas. Y cosa estranya: á pesar de tot això hi ha hagut hica que ha fet Pasqua antes de Rams.»

Altras cosas nos conan del mateix personatge, per lo que 'l recomaném eficacament al seu superior geràrquich. Segons sembla, priva á las noyes y joves de que 's reuneixin y ballin, y no obstant, molts días fa tocar una música sota 'ls balcons de casa séva, y á dintre ballan ell, la majordoma y 'ls convidats.

Diversions evangèlicas!

■ Lo rector del Vendrell, nomenat per igual càrrec á Sarrià, va despedir-se dels seus feligresos ab una frasse pintoresca. Era á primers d' any, y al donar compte de que en 1886, en aquella vila 'ls naixements havien exedit á las defuncions, exclamà: —Ja ho ve-yeu, enguany ha pedregat en la vinya del rector.

■ Y quin grèu dèu saberli anar-se'n de aquella vila, sense poder enterrártalos los seus habitants! Ja que ha de deixar aquella vinya i quina llàstima no haver pogut espodassarla!

AVANT!

A pesar dels vituperis
ab que 'ns venen molestant,
á pesar dels blancs y 'ls negres,
sempre aném seguint avant.

Ni las lleys més reaccionaries,
ni las trallas, ni 's bastons
han lograt mai yernos perdre
nosaltres dols's ilusions.

■ Que 'ns espo'san? ipit y fora!
■ Que 'ns des'terran? iqué hi farém!
■ Que per tí 'ns tapan la boca?
Si no hi ha remey, callém.

Pel que té la fòrça bruta
tot es fàcil, ja se sab,
y al qu' es sota, no li queda
mès remey que baixá 'l cap.

Pero en cambi hi ha una cosa
que, á pesar de la opressió,
tart' o aviat al fi respira,
y es la veu de la ràho.

Per xó sempre, entre 'l xibarri
que á prop nostre estan armant,
no deixém la nostra via,
dia y nit seguint avant.

Fa tretze anys... qui anava á creure
que aquell partit trosejat
poguès ressuscitat un dia,
fresch, nou y rehabilitat?

Tothom nòs anava á sobre;
lo tres més gros del partit,
l' endemà del gran desastre,
era com lo dit petit.

Quan los xicotets ploravan,
per poguerlos fer callá,
las mares no més los deyan:

■ Ay que vè un republicà!
Republíc era sinònim
de perdut: lo nom tan sols,
omplia d' espant y engunia
á gran part dels espanyols.

Y talment, talment semblava
que per molt temps que passés,
lo partit que llavors queya
no havia d' alsarse mès.

Pero una veu misteriosa
nos deya ab accent vibrant,
signantnos lo camí recte:

■ No 'us desaniméu. ¡Avant! —

Hi hem anat—y mès depressa
de lo que havíam cregut—

y ara 'ns trobém serens, guapos,
plens d' humor y de salut.

Ja 'l republicà no causa
terror a joves ni à vells,
ni sol menjar se criatura,
ni fa la pò a n' als auells.

Lo republicà es un home
igual que la dem s'gent,
que meu ja, beu, enraona
y treballa alegement.

Sinó que, com que li agrada
dir del vi y del pa pa,
quan se tracta de política,
ell se diu republicà.

Los que avants d' ell s' aparavan,
ara en més d' una ocasió
se l'e-coltan, y hasta pensan:
—Aquest home té rahò —

Y 'ls republicans, que veuen
los vents cap hont van tirant,
s' engraxian qu' es un contento
y diuen sonrident:—Avant!

Si n' hem vist de coses raras
en tietze anys! Si n' hem rebut
de il·lusions de totas menes!
Molt més que no n' hem volgut.

Hem vist governs dels de ferro,
n' hem vist de més enraonats,
de lib·rals, de democràtiques
y hasta de tots barreja's.

Pero cap ha lograt ierse
simpàtic a la nació.
y ab més ó menos pretesa,
ha hagut d' arrià 'l pabelló.

La sàvia republicana,
easi inadvertidament,
ha invadit de mica en mica
la sa ch nova del jovent.

Y avuy tot lo que aquí brota,
de Galicia à Castelló,
de Càdiz fins a Girona,
tot es del mateix colò.

Podrém i erdre las batallas,
podrém anar carregant,
mes... guanyaré la ca
si seguim avant y avant

G. GUMÀ.

ARLEM del Congrés, que val la pena.
Parlém dels pares de la patria que
gratuitament se desviuen per fer la
felicitat de la nació.

Gratuitament, si senyors, gratuitamente.

Tot lo més que demanan, quan te
nen set, es un vas d' aigua ab bolado, y sempre que
s' arriman à la presidència un que altre carametlet per
entretenir la boca.

Are bè 'lsaben quants bolados se consumen en lo
Congrés, mensualment?

Cent arrobas.

'Y saben quan costan en una legislatura los carmet
los de la presidència?

Quinze mil pessetas. Son datos oficiais.

Ab tot això, lo que fá riure més es l' acticut descontent
tels dels diputats cubans.

Los quals pasan lo dia queixantse del mal estat de
la indústria del sucre.

Vaja, que lo qu' es lo Congrés no pot ja protegir la
més descaradament.

Los pressupostos generals del Estat se presentarán
en los próxim mes de mars.

Esa dir, en vigiliás de la Senyora Santa.

Serà sens duple perque 'l contribuyent, recordantse
de la Passió de Jesucrist, exclamí:

—Paciencia: més vā patir Deu per nosaltres.

Historia de una corona imperial.

Vá ferla fer la esposa de Napoleon III poch avants
de la cayguda del imperi.

A la mort del seu marit se la vá vendre al mateix
oyer per 50,000 duros, y l' argenter vá cedirla à un
millonari amèrica, per una cantitat molt més crescuda.

Ja la tenim republicana.

Lo millonari tractava de regalarla à una cantant d'
òpera, que s' negà a admètrela en rahò de ser una
joya de massa pieu.

Per últim va comprarla un argenter, per tornarla à
vendre, y ara esta en tractes per adquirirla la famosa
diva Adelina Patti.

Y la corona poi considerarase per molt honrada.

Sempre brillarà més en lo cap de una cantant que
en lo de una emperatris.

A lo menos hi estarà més segura.

Los carlins se combaten furiosament, ab motiu de la
inauguració del Circul de Zaragoza.

Abrahonats y caixalejantse, rodolan à tomballons
per terra.

A tal punt han arribat las cosas, que 'l rey de las
hungarases los hi ha donat un crit de:—*Alto!*

Es à dir, ha bagut de separarlos.

Y 'ls carlins, igual que 'ls gossos á la vèu del amo,
de moment obebeixen; pero al separarse, giran la cara
y's contemplan roncant, ab los ulls sanguinolents y la
boca plena de babas.

Y aquestas fieras pretenen ensenyarnos lo camí del
cell

Los reformistas, ó 'ls reformats (com millor los hi
semblí) s' dedican ara à donar tés.

Al Congrès, ni al Senat no diuen una paraula, per
no comprometre's.

Si ataquesssen las midas del govern en sentit rome-
rista, semblarian conservadors; si las combatessin en
sentit dominguista, pecarian de liberals.

Aixis es, que han resolt no dir una paraula.

* * *

Si obran la boca es sols per pendre té.

En aquest punt tots están de acort. A tots los agrada
xarrupar té, mastegar pastas y xuclar bonas brevas.

Los ideals del seu partit, per altra part, son aquests
y cap més.

Xuclar, mastegar y xarrupar.

Gangas.

L' infant Anton, fill del duch de Montpensier, à pena
nas va neixe, van nombrarlo alfères.

Quan vā ser grandet van ferlo tinent.

Al pendre estat, van regalarli 'l nombrament de
capità.

Y als nou mesos de matrimoni, per haver tingut un
fill, l' han nombrat comandant

Espanta considerar los ascensos que obtindrà, per
poch que la sèva senyora s' esforsen en tenir basso-
nadas.

Dintre de poch temps hauria guanyat los tres en-
torxats de capità general.

Alló de la policia militar à la prusiana que va esta-
blir-se fá poch temps, à só de xaranga, bombo y cam-
panillas, se 'n ha anat à ca'n Strauss.

Lo general Daban se 'n ha tornat endarrera.

Mès clair: ha presentat la dimissió.

Y s' ha acordat que 'l director general de policia
siga un paisà.

Tot desseguit se li han presentat à n'en Sagasta
cinquanta mil pretendents.

Ja se sab: no 's fá una vacant, que no hi acudin los
fusionistes com à moscas.

Pero 'n Sagasta aquest cop se las ha esquivades.

—Per aquest càrrec, no 's necessitan moscas.

—Y donchs qui, Sr. Sagasta?

—Un borinot.

* * *

Del dit al fet.

Acaba de ser nombrat director general de policia un
personatge molt célebre, celeberrim en los anals de
Barcelona.

—Sabent qui es?

D. Casto Ibañez de Aldecoa (a) Pañero.

—Boca abajo todo el mundo!

En Villacampa y demés deportats à Fernando Póo
han sigut trasladats à Ceuta.

Algun diputat ha tingut prou pit per atacar à n' en
Sagasta ab motiu de aquest trasllado, parlant de si era
més econòmic que aquells infelisos no s' haguessen
mogut de Fernando Póo.

Mès econòmic hauria sigut encare que durant la
traversia 'ls haguessen tirat als peixos.

Y que 'ls peixos després s' haguessen deixat pescar
y servir à la taula de aquest diputat tan amant de les
economias.

L' ex-ministre conservador Cos Gayón ha fet en lo
Congrés una declaració que 'l pinta de cos enter.

Ha dit que dona tanta importància à la renda de
tabacos, que creu preferible la creació de un minis-
teri de aquest ram, al que 's projecta de Instrucció
pública.

* * *

Se comprén molt bè que un conservador s' expressi
de aquesta conformitat.

La instrucció pública espavila als ciutadans y ab
ciutadans espavilats los conservadors hi son de massa.

En cambi 'l tabaco de estanch los embruteix.

Y mentre 'l poble xucla escanya-pits, los conserva-
dors fuman bonas brevas.

Una anècdota de un periòdic de Madrid.

Trobantse à Venecia dos viatjants de comers es-

panyols, un company va invitarlos à fer una visita al
rey de l' As d' oro, que resideix en lo palacio de Loredan.

Després de posarli en coneixement, l' heroe de
Oroquieta va senyalarlos dia per rebrels.

—Cóm esteu? 'ls preguntà, tutejant'os de bonas à
primeras à tall de rey.

Y un dels viatjants, mirantse'l cara à cara, à tall de
desvergonyit, li respondé:

—Molt bè gy tú?

Confessérem que hi ha homes que han nascut sols
per rebre llissons.

A LO INSERTAT EN IO ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—*Do re mi fa sol la si.*
2. ANAGRAMA.—*Era-Are.*
3. TERS DE SÍLABAS.—*RO SE TA
SE GA RRA
TA RRA SSA*
4. INTRÍNGULIS.—*Pepeta.*
5. GEROGLIFIC.—*Com més donas més mestressas.*
Han endavant totas las solucions los ciutadans
K. Torre-Dell, y Miloc; 4 A. R. Brutau, P. R. de Olot,
y R. T. Diplomàtic; 2 J. Badia y Mut Xerraire y 1 no
més Quirze Biosca.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Pilar y Ralip, T. Vallés y P., Un Gabalga. Un Tano, Un Vigata, Un de Profit, Un de cal Palat, E. Pera, Sanch y Fetje, Bruno Duran, Chibardieu, B. Camps y M., Desventuras, Turrayona y Carnicer, Un rellotjer, B. Roig, P. Sagrera, y R. R. R.: *Lo que 'ns envian aquesta setmana no fa per casa.*

Ciutadans Manel B. S., Mut Xerraire, Anton Torres A., R. T. Diplomatic, Noy Gran, P. R. de Olot, R. Roura, A. R. Brufan, K. Torre Bell, Alleidiv Ocsenar, Joanet de Berga, Un Masquell, F. Baldila, Un campaner, J. M. Bernis, Jaume Espunya Ribot, Serapi Gürtler, Un rellotjer de Reus, A. Palleja, J. Abril, y Un Vilafranqui: *Publicarem alguna cosa de lo que 'ns envian.*

Ciutadans Un Viscahi: Creu que tindrem presents las seves observacions y gràcies perque son molt oportunes—*Pepe d' Espugues:* Una Xarada bè; però 'ls versos... se tracta de un animallet que...—*G.:* En los versos hi ha molta malició; Illastima que no s'igan més fàcils y correctes!—*J. R. P.:* L' article encara que ofereix poch interès, esta bè—*F. B. Arnal:* En los versos hi ha alguns consonants forcats y estirats pels cabells—*J. Baucells:* Los versos son regulars, però no val la pena de comprometre's publicantlos—*Frascuello:* 'Ls de vesté no van prou bè—*A. Garcia:* Publicarem l' epigrama—*Tranquil de Reus:* Id: algun acudit—*P. B.:* Es massa vert—*Barril:* Los versos van bè—*Catalanista:* Las notícies sols las acéptem firmades per algú que 's respongui.—*J. Mazzantini y L. Anidem:* No recordém haver rebut res de lo que 'ns parlan.—*C. Ferrer:* L' article no filà prou bè: lo del Mestre Titas tampoc nos serveix.

OBRAS NOVAS!!!

LA MENEGILDA

criada de servicio de LA GRAN VÍA, revista madrileña, original de Pérez González, música de los maestros Chueca y Valverde.

Forma un tomó en 16.º con ilustraciones de R. Miró Folguera, y vale 2 reales.

BENGALAS

colección de novelas y cuentos ligeros, originales de ELOY PERILLAN BUZO.

La camisa de la Lola. (Historia triste).—*Toros y caballos.* (Bengalas americanas).—*Patricia.* (Cuento ligero).—*El Conde de la Higuera.* (Cuento alegre).—*D. Pedro d' Alcántara.* (Sucedido literario).—*Los Carolinos.*—*Borrerà!*—*Els sargentos Morales.* (Episodio de Hospital).

Forma un tomó en 8.º de 240 páginas y vale 4 reales.

NITS DE LLUNA

POESIAS PER FREDERICH SOLER (PITARRA)

ab un prólech de V. Almirall y dibujos de J. Lluís Pelter. Fórmula un tomó en octau de 200 páginas, y val sols 8 rals.

Ditas obres se venen en la llibreria de Lopez, Rambla del Mitj, 20, en las demés llibrerías y kioscos de Barcelona, així com en casa de tots los corresponents d' aquest periòdic.

LOPEZ. Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 22.

STATU QUO. (Dibuix de J. Lluís Pellicer).

Tal dia fará anys.